

Politisk følgegruppe

15. maj 2024

Dagsorden:

1. Nyt fra skadesstedet
2. Sundhedsundersøgelse i Ølst
3. Fødevarestyrelsens udtalelse om spisning af dyrkede madvarer
4. Regionens politianmeldelse og regionens rolle
5. Randers Kommunes politianmeldelser
6. Kommende sager til politisk behandling på byrådsmødet i maj og juni.
7. Eventuelt og næste møde.

1. Nyt fra skadesstedet

v. Jesper Nybo Andersen

Nordic Waste- Skadesstedsrapport

Følgegruppemøde d. 15 maj 2024

Vi fjerner Microfilleren fra siloerne.

Forventer at være færdig i indeværende uge.

Der kører 4 dumpere og 2 gravemaskiner

Den udglattede fillerbunke
dækkes med jord fra slkreddet

De permanente bassiner

- Fremadrettet skal der alene være semipermanente bassiner ved. Gl. Århusvej og 2 enkelte bassiner oppe i skreddet

Tomme
bassiner oppe i
skreddet

- De bassiner der skal være de blivende bassiner klargøres, og resten nedlægges/opfyldes

Området bliver tilplantet og begrønnet

Plantning af træer/buske på 1,5-
2 ha.

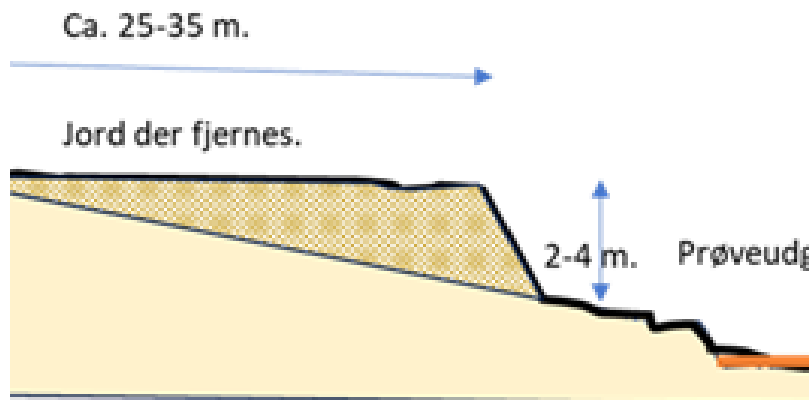

Græssåning i skredet

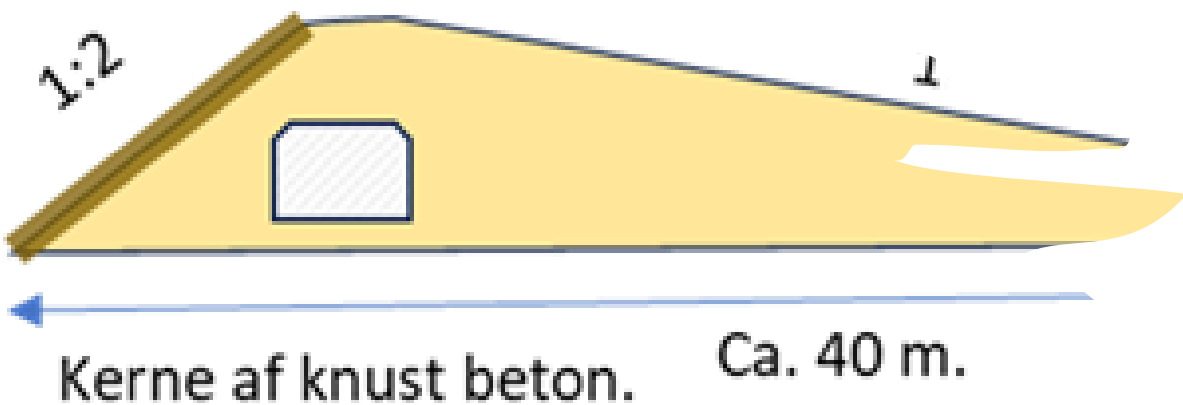
Tomme bassiner

- Vi har på grund af at vi nu har større rensning end der kommer "nyt" overfladevand, kapacitet til at tømme bassiner.
- Vi har nu tømt de første 3 bassiner syd for Ølst og er ved at få afklaret oprensningskravene

Vi udtynder skredfronten, og minimerer risiko for nyt sked til vinter yderligere

Hvad så nu?:

Vi skal have inddæmnet Nordic Waste så alt vand opsamles i bassiner og behandles, det kræver at vi får omkranset området med en vold der holder det beskidte vand inde og det rene vand ude.

Hvor får vi så materialerne fra?

Skadestedsstrategi Nordic Waste

Akut førstehjælp

Alt det vi har gjort

- ✓ Lukning af yderligere jordtilførsel til NW
- ✓ Nødsikring af Alling å ved etablering af rørlægning og overpumpning af å vand udenom skredet
- ✓ Bortgravning af jord fra fronten for af standse skred
- ✓ Deponering af jord fra NW i decentrale deponier
- ✓ Nødhåndtering af overfladevand
- ✓ Rensning af vand inden bortskaffelse

Stand kilderne til skaden

Igangværende / kommende projekter

- ✓ Tage vandtrykket ud af pladsen ved søtømning og afværgepumpning
- ✓ Nedsæt erosionen ved tilsåning
- ✓ Reducer udvaskning ved håndtering /indkapsling af Filler.
- ✓ Forbedret rensning af spildevand så vi kan øge tilledning til Randers Centralrenseanlæg
- ✓ Prøvegravning i skred fronten
- ✓ Geoteknisk eftervisning af bæreevne i området

Retablering af skadestedet og omgivelser

- ✓ Flyt jord fra skredsted og Gl. Århusvej til pladsen og som afdækning af Filler.
- Etabler "ny Alling Å", i kombineret rør og åbent vandløb.
- Etabler fast spildevandsledning fra NW til kloaksystemet
- Nedlæg pumpestationen og pumpeledninger
- Fjern Jord fra Tirstrup til Randers havn
- Genetablering af Gl. Århusvej

Oprydning efter operationen

Kommende projekter

- ✓ Oprydning i VMR's bassiner
- Fjernelse af Virkevangen bassin
- Etablering af permanent opsamling og evt. rensning af overfladevand ved NW
- Nedlæggelse af bassiner og skurby ved skadested
- ✓ Fjernelse af anlæg i oplandet i Favrskov

Det fremtidige landskab

- Endelig landscaping for Å og Terræn

2. Sundhedsundersøgelse i Ølst

v. Thomas Krarup

• Sundhedsundersøgelse i Ølst

1) På baggrund af indsendte data fra UMT har Styrelsen for Patientsikkerhed fremsendt notat omkring eventuel sundhedsundersøgelse. Notatet er efterfølgende blevet drøftet på et møde med deltagelse af styrelsen, Randers kommune og Region Midt.

2) Styrelsen har på mødet uddybet deres notat. De vurderer at borgernes konkrete eksponering overfor relevante miljøfremmede stoffer stammende fra Nordic Waste området er uafdækket, og at det er en forudsætning for at der er grundlag til at vurdere, om der er behov for en sundhedsundersøgelse - og endvidere hvordan en sådan så evt. skal tilrettelægges. Styrelsen kan vejlede overordnet på det foreliggende grundlag, mens en mere præcis risikovurdering vil kræve mere konkrete eksponeringsdata.

Det er p.t. ukendt i hvilket omfang borgerne er eksponeret for de miljøfremmede stoffer, der stammer fra Nordic Waste. Derfor anbefaler STPS:

- En kortlægning af befolkningens mulige eksponering overfor relevante stoffer/kemikalier i forhold til en vurdering af en mulig spredning af forureningen udenfor skadestedet, som danner forudsætning for
- En opsætning af et relevant analyseprogram til bestemmelse af forureningens omfang i nærområdet

3) På baggrund af udmeldingen fra Styrelsen for patientsikkerhed har Randers kommune anmodet styrelsen om følgende:

Styrelsens faglige indspil / specifikation af hvad denne kortlægning konkret skal indeholde, for at styrelsen vil vurdere den tilstrækkelig, i forhold til at STPS efterfølgende vil kunne rådgive om hvilket analyseprogram, der vil være relevant at opsætte til bestemmelse af forureningens omfang.

4) Styrelsen har meldt tilbage, at de ikke har faglig ekspertise til at bidrage med hvorledes en relevant kortlægning af forureningen og efterfølgende analyseprogram kan designes. Det vurderer de vil være en opgave for miljøeksponering- og kemisk analyser-specialister. De oplyser samtidig, at de i deres udtalelse generelt har vurderet relevante eksponeringsscenerier for borgerne i Ølst, og de vurderer at en nærmere afdækning af disse er relevant.

3. Fødevarestyrelsens udtalelse om spisning af dyrkede madvarer

v. Thomas Krarup

• Fødevarestyrelsens udtalelse om spisning af dyrkede madvarer

- Fødevarestyrelsen vurderer, at der ikke er tilstrækkelig viden om indhold af bly, cadmium, PFAS og benzo(a)pyren i afgrøder fra området og anbefaler at der indsamles data herom. Af de stoffer, de nævner i deres svar er, cadmium og bly indeholdt i mikrofilleren. Mikrofilleren er det eneste, der eventuelt kunne have forårsaget støvgener, mens PFAS og benzo(a)pyren) er ikke stoffer fra mikrofilleren.
- Fødevarestyrelsen oplyser, at de gerne deltager i en undersøgelse af 5 haver.
- Forvaltningen har skrevet til Fødevarestyrelsen, at vi ikke mener, at Randers Kommune har den nødvendige kompetence til at kunne tilrettelægge den undersøgelse for om der skulle være en mulig sundhedsfare. Derfor har forvaltningen anmodet Fødevarestyrelsen om at udføre undersøgelsen, herunder udvælge de 5 haver og tager prøverne, og herefter vurdere sundhedsrisikoen.

4. Regionens politianmeldelse og regionens rolle

v. Jesper Kaas Schmidt

Regionens politianmeldelse

- Regionen har politianmeldt virksomheden DSH Recycling A/S for at placere jord uden for det område i Ølst Lergrav i Randers Kommune, hvor virksomheden har dispensation til at placere jorden.
- Regionen mener, at Randers Kommune var forpligtede til at føre tilsyn med dispensationen idet regionens dispensation er givet efter Randers Kommunes tilladelse til etablering af jordtip og til opfyldning. De to tilladelser er dog givet samtidigt, samme dag, i et samarbejde.
- Det er forvaltningens opfattelse at Region Midtjylland efter lovgivningen har og har haft forpligtelsen til at føre tilsyn med sin egen dispensation – uagtet at der ikke kan sættes en nedre grænse for hvad dette tilsyn skal omfatte. Det er således også Regionen der har politianmeldt den potentielle overtrædelse af dispensationen.

Regionens juridiske rolle

- Vurdering baseret på notat udarbejdet af Codex Advokater. Notatet udsendes til byrådet efter mødet.
- Regionen kan meddele **dispensation** fra forbuddet mod deponering af forurenede jord, såfremt ”der **ikke er risiko** for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, og **andre tilsvarende miljømæssige hensyn** ikke taler imod.”.
- Regionen er i medfør af jordforureningslovens § 66 og råstoflovens § 31 tillagt **kompetencen til at føre tilsyn** med overholdelse af råstofindvindingstilladelsen **i medfør af råstofloven og med dispensationen i medfør af jordforureningslovens § 52.**

Regionens juridiske rolle

- Regionen er i medfør af jordforureningslovens § 67 og råstoflovens § 31 **forpligtet til at bringe et ulovligt forhold** til ophør, medmindre der er tale om et forhold af underordnet betydning.
- Der er imidlertid **ikke** i jordforurenings- eller råstofloven vedtaget **nærmere regler** om **tilsynets** nærmere udøvelse, herunder omfang og tilrettelæggelse.
- Regionen skal føre et aktivt tilsyn, hvis tilrettelæggelse og omfang skal være et udtryk for en ansvarlig administration af miljølovgivningen. Det er imidlertid pga. de vagt formulerede retningslinjer vanskeligt – i praksis nok tæt på umuligt – at fastslå en nedre grænse for tilsynets nærmere omfang og tilrettelæggelse, hvis regionen ikke har en konkret anledning til at reagere.

5. Randers Kommunes politianmeldelser

v. Jesper Kaas Schmidt

Status for politianmeldelser

Forvaltningens praksis vedrørende politianmeldelser:

- Forvaltningen politianmelder når vi er bekendt med et forhold og sætter derefter en sag på kommende byrådsmøde. Forvaltningen orienterer ikke byrådet forud for anmeldelse.

6. Sager på vej til politisk behandling

v. Jesper Kaas Schmidt

Sager til politisk behandling i maj - oversigt

- Orientering om supplement til politianmeldelse af Nordic Waste, lukket sag (gennemgået under forrige punkt)
- Orientering om tilsåning og beplantning af arealer ved Nordic Waste
- Prioritering af afværgeindsatsen målrettet genopretning af Alling Å
- Orientering om jordhåndtering fra Tirstrup Karteringsplads

Sager til politisk behandling i maj

Orientering om tilsåning og beplantning af arealer ved Nordic Waste

- Orientering om en afværgeindsats, forankret i kommunens forpligtigelser i Miljøbeskyttelseslovens § 70, der stabiliserer jordskredet.
- Sagen beskriver hvordan en afværgeforanstaltning med tilsåning med græs og tilplantning med træer kan bidrage til stabiliseringen af området.
- Erfaringer fra drænforsøg gennemført på statens forsøgscentre, viser at indsatsen vi reduceres erosion m.m. på arealer der er dækket af tæt bevoksning som græs og samtidig øge fordampningen fra området.

Sager til politisk behandling i maj

Prioritering af afværgeindsatsen målrettet genopretning af Alling Å

- Byrådets afværgeindsats efter jordskredet ved Nordic Waste forventes i alt væsentlig omfang at kunne afsluttes, når Alling Å er genoprettet og igen har potentiale for at kunne opnå god økologisk tilstand som lovfastsat i Vandområdeplan 3.
- Forvaltningen anbefaler at "Hovedscenariet" - at føre Alling Å tilbage i sit gamle løb - som har den mindste økonomi, kan gennemføres uden afhængighed af andre myndigheder og som har den kortest tidshorisont gennemføres.

Sager til politisk behandling i maj

Orientering om jordhåndtering fra Tirstrup Karteringsplads

- Forvaltningen har i forbindelse med jordskredet på Nordic Waste kørt jord væk der, efter accept af Forsvaret og Syddjurs Kommune, blev kørt jord midlertidigt til Forsvarets arealer ved Tirstrup Lufthavn.
- Forvaltningen indstiller i sagen til byrådet at jorden fra Nordic Waste jordskredet som i dag opbevares i Tirstrup hurtigst muligt nyttiggøres i forbindelse med udvidelsen af Randers Havn såfremt der kan meddeles miljøgodkendelse hertil.
- Ligeledes indstilles at jorden som ikke kan nyttiggøres på Randers Havn, når tillæg til miljøgodkendelsen er givet, bortskaffes til anden nyttiggørelse i Danmark.

Sager til politisk behandling på kommende byrådsmøder

Den 17. juni:

- Sag om vandhåndteringsplan for området

Senere:

- Diverse tilladelser bl. a. spuns ved E45

7. Eventuelt og næste møde